

Correctievoorschrift HAVO

2010

tijdvak 1

Fries

tevens oud programma

Fries 1 en Fries 1,2

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel
- 5 Inzenden scores
- 6 Bronvermeldingen

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o.-v.b.o.

Voorts heeft de CEVO op grond van artikel 39 van dit Besluit de *Regeling beoordeling centraal examen* vastgesteld (CEVO-09.0313, 31 maart 2009, zie www.examenblad.nl).

Deze regeling blijft ook na het aantreden van het College voor Examens van kracht.

Voor de beoordeling zijn de volgende passages van de artikelen 36, 41, 41a en 42 van het Eindexamenbesluit van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door het College voor Examens.
- 2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de gecommiteerde toekomen.
- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door het College voor Examens.

De gecommiteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichte correctie. Deze verklaring wordt mede ondertekend door het bevoegd gezag van de gecommiteerde.

- 4 De examiner en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Indien de examiner en de gecommiteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommiteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examiner. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een derde onafhankelijke gecommiteerde aanwijzen. De beoordeling van de derde gecommiteerde komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de *Regeling beoordeling centraal examen* van toepassing:

- 1 De examiner vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examiner en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
 - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
 - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
 - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
 - 3.4 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
 - 3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
 - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;
 - 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;

- 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen;
- 3.9 indien een kandidaat op grond van een algemeen geldende woordbetekenis, zoals bijvoorbeeld vermeld in een woordenboek, een antwoord geeft dat vakinhoudelijk onjuist is, worden aan dat antwoord geen scorepunten toegekend, of tenminste niet de scorepunten die met de vakinhoudelijke onjuistheid gemoeid zijn.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Voor een juist antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal punten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan één antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
- 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 7 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dat examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan het College voor Examens. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
- 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
- 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.

NB Het aangeven van de onvolkomenheden op het werk en/of het noteren van de behaalde scores bij de vraag is toegestaan, maar niet verplicht.

3 Vakspecifieke regel

Voor dit examen kunnen maximaal 40 scorepunten worden behaald.

4 Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

De mearkarfragen hawwe, mei útsûndering fan fraach 15, in gewicht fan 1 punt. Fraach 15 hat in gewicht fan 2 punten.

Tekst 1 Geveltsjefrysk

1 D

2 D

3 **maximumscore 1**

Alinea 7: fraach / wêrom in oersetting?

Alinea 8: antwurd / reden wêrom gjin oersetting.

Opmerking

As der mear as 11 wurden brûkt binne: gjin punt.

4 **maximumscore 2**

- Nederlân set noait Europeeske ferdraggen yn it Frysk oer 1
- It ferdrach is in te grou dokumint / it oersetten kostet in slompe jild 1

5 **maximumscore 1**

Friezen binne it Nederlânsk wol machtich.

6 **maximumscore 1**

Hast nimmen lêst in dokumint lykas in grûnwet of ferdrach yn it Frysk / De doelgroep is beheind.

Opmerking

As allinnich mar de earste sin fan alinea 10 sitearre wurdt: gjin punt.

7 **maximumscore 1**

Men kin de enerzjy foar de oersetting better oan praktysker oersettingsdokuminten besteegje. / De minister sels lêst it ek net, want it leit yn it ûnderste laad.

8 **maximumscore 1**

Alinea 8: "Al dy drokte om wat Fryske sentiminten del te bêdzjen!"
(r. 86-88)

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

9 maximumscore 2

De Fryske fertaling (fan it Ferdrach fan Lissabon) is in foarm fan uterlike skyn / hat allinne mar symboalyske wearde.

Opmerking 1

As der mear as 17 wurden brûkt binne: 1 punt ôflûke.

Opmerking 2

1 punt ôflûke as yn it antwurd de Fryske fertaling (fan it Ferdrach fan Lissabon) net neamd wurdt, byg.: "It is in foarm fan uterlike skyn."

Opmerking 3

Gjin punten as yn it antwurd de symboalyske wearde fan de Fryske fertaling neamd wurdt sûnder de tafoeging 'allinne mar' (of in oare tafoeging fan deselde strekking), byg.: "De Fryske fertaling hat symboalyske wearde."

10 maximumscore 1

It hat symboalyske wearde / it is statusferheegjend.

Opmerking

As der mear as 6 wurden brûkt binne: gjin punt.

Tekst 2 Jong ûndernimme is gjin spultsje

11 B

Opmerking

As antwurd D jûn is, dit ek goed rekkenje.

12 A

13 maximumscore 2

- Meidoggers oan gamingprogramma's wurde (gauris) sponsore 1
- Meidoggers oan gamingprogramma's wurde sjoen as sporthelden 1

14 maximumscore 2

- Troch subsydzjes 1
- Troch sponsors 1

15 maximumscore 2

D

16 B

Vraag	Antwoord	Scores
17	maximumscore 1 Alinea 2.	
18	maximumscore 2 <ul style="list-style-type: none"> • Se hawwe in (tydlik) jildtekoart / De subsydzje is noch net hielendal binnen • Se ha gjin tiid om sponsors te sykjen <p><i>Opmerking</i> As der mear as 22 wurden brûkt binne: 1 punt ôflûke.</p>	1 1
19	B	
20	maximumscore 2 Gaming is yn Fryslân noch ûnbekend, mar krekt dêrtroch is der noch in protte te heljen. <i>Opmerking 1</i> As allinne it neidiel of allinnich it foardiel neamd is: 1 punt. As it ferbân tusken neidiel en foardiel net oanjûn is: 1 punt. <i>Opmerking 2</i> As der mear as 22 wurden brûkt binne: 1 punt ôflûke.	
21	maximumscore 2 <ul style="list-style-type: none"> • ‘Gjin spultsje’ betsjut ‘net maklik’ / ‘in serieuze saak’ • ‘Spultsje’ ferwiist nei kompjûterspultsjes / gaming <p><i>Opmerking</i> As der mear as 17 wurden brûkt binne: 1 punt ôflûke.</p>	1 1
22	C	

Tekst 3 Tink yn kânsen, net yn bedrigings

- 23 **maximumscore 1**
Ynnovaasje.
- 24 **A**
- 25 **maximumscore 2**
“Net allinne ... goede ûntwikkeling.” (r. 52-56)

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

26 maximumscore 2

- Fryslân hat in protte (ekonomysk kwetsbere) taleveringsbedriuwen.
- In protte simpel hânwurk giet nei it bûtenlân.

Opmerking

As der mear as 17 wurden brûkt binne: 1 punt ôflûke.

27 maximumscore 2

- “Ik sjoch ... rekreative sektor.” (r. 93-94) 1
- Diel 1: bedrigings/negatyf; diel 2: oplossings/kânsen/posityf 1

Opmerking

As der mear as 11 wurden brûkt binne: 1 punt ôflûke.

28 maximumscore 2

It ûnderwiis slút net goed oan by de praktyk.

Opmerking

As der mear as 11 wurden brûkt binne: 1 punt ôflûke.

5 Inzenden scores

Voor dit examen hoeft u geen afnamegegevens aan Cito te verstrekken.

6 Bronvermeldingen

tekst 1	Marcel de Jong, Leeuwarder Courant, 12 april 2008
tekst 2	Marijke Roskam, Frysk Tematydskrift, februari 2008
tekst 3	Gerry Hijlkema, Frysk Tematydskrift, februari 2008